

Resan mot rödsvingelgreener

Examensarbete HGU 2011

Henrik Gustavsson

2013-07-15

Innehållsförteckning

Innledning	sid 3
Tillvägagångssätt	sid 4-5
Resultat	sid 6
Slutsats	sid 7

Inledning

Längst ut på halvön där Bjäre och Kattegatt möts ligger Torekovs Golfklubb. Klubben grundades 1924 och då var banan belägen söder om byn. 1938 flyttades banan till sin nuvarande plats och hade då 9 hål. Genom åren har banan sen utvecklats och genomgått många förändringar. 1974 byggdes den ut till 18 hål och vintern 1985 gjordes en stor ombyggnad. Då byggdes 6 st greener om, banan sträcks ut och blev så pass bra att den under ett antal år var första anhalten på den Svenska Golftouren.

Banans ursprungliga greener var jordgreener som mer eller mindre byggdes av befintliga massor. Dessa greener byggdes ganska små och med åren när de byggdes ut gjordes detta med ren sand. En del greener var rena naturgreener där man mer eller mindre bara klippt upp befintlig mark. Detta i kombination med att vi under de senaste 9 åren byggt 5st USGA-greener gör att vi har många olika förutsättningar och möjligheter att lyckas med vårt svingelprojekt.

Varför väljer vi då att så med Rödsvingel?

Målet är att framhäva och utveckla banans Links karaktär. Banan ligger på en stenig, grusig och väldränerad mark. Vi har vinden från havet, den karga kusten och den magra jorden. Vi vill ha en bana som är anpassad för att rulla in bollen på green och inte för "target" golf.

Fördelar med svingel är att den kräver mindre skötsel, kan klippas något högre, mer motståndskraftig mot sjukdomar, kräver mindre vatten och mindre gödning vilket är optimalt med tanke på kväveläckage ut i havet.

Jag är personligen motståndare till användandet av kemiska bekämpningsmedel. De gånger jag kör kem idag är lätträknade och jag hoppas på sikt slippa helt.

Tillvägagångssätt

Vi har jobbat med projektet att så in rödsvingel i greenerna under en lång period.

Det hela började när jag och Micke Kullenberg var på en studieresa i Skottland hösten 2007. Det var där vi upptäckte och såg fördelarna med svingeln och att de förutsättningar som rådde där var väldigt lika förutsättningarna på vår bana hemma på Bjäre.

Så väl hemma efter resan började planeringen och arbetet mot de nya utmaningarna.

Tidigare sköttes greenerna som vitgröe/vengreener vilket innebar att de vattnades mer, klipptes ner lägre, mellan 3,2 och 4,0 mm. Man gödslade mer, ca 1,5kg N /100kvm. Detta gjorde att man fick grunda rötter och stressade plantor som var känsligare för sjukdomsangrepp och stress skador. Detta fick då åtgärdas med kemiska bekämpningsmedel. Man dressade mer än vad vi gör idag, kunde var upp till 15 ggr på en säsong. Greenerna hjälpsåddes med en blandning av krypven och rödven. Detta gjordes med en vanlig centrifugalspridare i samband med en dressning. I och med att fröna var så små var det svårt att få ett jämt resultat.

När vi nu skulle börja så med svingelfrö fick vi ändra strategi. Till en början använde vi oss av en s.k. Dido-luftare som gjorde stora hål där föna grodde bra. Nackdelen var att det tog lång tid för hålen att läka.

Vi sen gick över till att köra en stickluftare med dornar. Det visade sig att vi fick ett bra resultat och att det läkte snabbare. För att sen öka effekten av luftningen provade vi stickluftaren med krysspinnar och det visar sig vara det som passar oss bäst. Vi får ett bra resultat och minimala skador på greenen samt att vi får bra effekt av luftningen.

Vi strävar efter att köra två ggr/ säsong. Första gången i Juni och andra i September. Under säsongen kör vi även mindre hjälpsådder i samband med dressning. Då använder vi en ytstickluftare som sticker ca 5 mm.

Vi märker en stor skillnad på resultatet på de greener som är uppbyggda och torra gentemot de greener som är fuktigare. Man ser tydligt hur svinglen etablerar sig på de torrare greenerna.

Vi har gått över till att klippa med singelklippare och detta gör att vi kan klippa greenerna på individuella höjder på det viset styra jämnheten. Under sommaren har vi klippt på 4,5 respektive 4,7mm.

En vält införskaffades också förra hösten och den har visat sig göra stor nytta. Vi välter varje dag och 2 dagar i veckan hoppar vi över klippningen på de greener där vi har bäst resultat av svinglen och kör enbart välten. Vi jobbar ständigt med att ta få in ljus och vind på greenerna för att få optimala förhållande. Träd och buskar som skuggar eller läar tas ner eller klipps in.

Jag har under sommaren gjort ett mindre experiment där jag har testat vilka frö som har bäst grobarhet och vilken såteknik som är den mest effektiva. Jag har testat och jämfört grobarheten på Weibulls Egel och Prodanas Masterline. Experimentet utfördes i verkstaden och det utfördes 2 gånger för att jag ville vara säker.

Jag testade tre olika såmaskiner/tekniker. Experimentet utfördes på en övningsgreen som sköts på samma sätt som de ordinarie greenerna.

Jag sådde med vår egna Widemanluftare som jag körde med krysspinnar ca 8 cm djupt. Därefter lade jag på frö med en vanlig centrifugalspridare och sen dress. Den andra maskinen var en Vredo såmaskin. Detta är en säkrande såmaskin som släpper fröna ca 5 mm under ytan. Denna körde jag i två riktningar. Den tredje maskinen var en speed seeder. Detta är en stickande maskin som släpper fröna på ytan och där de sen trillar ner i håle när man drar dressnätet. Även denna körde jag två riktningar. Jag ställde in maskinerna att lägga 1.1 kg/ 100kvm så totalt lade jag ca 2,2kg/100kvm.

Resultat

Efter att ha jobbat med projektet sedan hösten 2007 kan man se att de överlägset bästa resultaten blir på de torra och uppbyggda greenerna. En gammal green har markant sämre förutsättningar då vitgröen blir för dominant. Jag märker också att greenerna har blivit med tåliga mot sjukdomsangrepp vilket jag misstänker beror mycket på att de klipps på en högre höjd och därmed inte stressas på samma sätt. Mer bladmassa och djupare rötter. Jag märker att gödningskontot har minskat mot vad det var innan medan frökottot har gått upp en del. Micronäringen har också ökat.

Ett resultat vi fick av omställningen till svingel var att vi inte kan anpassa gödningsgivor och de nya klipphöjderna. Vi lade en fastgiva av Ecoturfs **Turffood 12-2-12** på våren och det gav en alldeles för kraftig tillväxt när värmen kom. Nu lägger vi istället en giva av Lantmännens **Green K- Special 5-1-17+Fe** på våren, ca 360kg. Detta är en organisk gödning i fast form. Vi lägger också på **Arena Calcium** för att förbättra rotsystem och öka kalciuminnehållet i gräset. Under säsongen kör vi flytande gödning i form av **Solufeed High N 28-7-14 WSF** ca 15kg/ha med 10-14 dagars intervall. Eco Turfs **TourTurf Concentrate+ R Factor** en högkoncentrerad biostimulans och **TourTurf Microplex 0-1-4** ett mikronäringskoncentrat med avspänningsmedel körs också under säsong med ca 10-14 dagars intervall.

På hösten kör vi Eco Turfs **TourTurf Infill+R Factor** för att invintra gräset. Vi försöker att inte ge för mycket kväve på hösten, vi vill ha en låg tillväxt då vi har spel ibland långt in i december. Vi kör även Eco Turfs **TourTurf FDC+R Faktor** för att stärka plantorna och förebygga sjukdomsangrepp.

Resultatet på mina experimen i verkstaden visade att Egel och Masterline var ganska olika vad det gällde grobarheten. Masterline var betydligt snabbare. De olika såteknikerna visade också stor variation. Den överlägset bästa var den skärande maskinen. Man kunde tydligt se hur fröna kom ner i turfen och att de sen grodde betydligt bättre. På de två stickande maskinerna kom fröna inte ner i alls samma omfattning.

Slutsats

Att så in svingel i en befintlig vitgröe/ven green är någonting som tar lång tid. Man måste ha tålamod och hela tiden tro på vad man gör. Våga vara sparsam med vatten och gödning och inte klippa ner greenerna när medlemmarna vill att det ska rulla snabbare.

Vi märker hur bra det lyckas på de greener som är USGA uppbyggda så för att lyckas fullt ut måste alla 18 greener på sikt byggas om.

En viktig sak att tänka på när man bygger om greenerna är att man måste bygga så att det finns en möjlighet att rulla in bollen. Tanken är att greenerna kommer bli hårdare och snabbare och som nämnts tidigare inte vara tänkta som target-greener.

Vad det gäller såtekniker kommer vi i höst att köra med den skärande såmaskinen samtidigt som vi luftar med våra krysspinnan. Resultatet vi såg efter sommarens experiment var solklart. Att skära ner fröna 5mm ger bästa effekt.

Jag ser lust på framtiden och mina svingelgreener. Att hela tiden blicka framåt, titta efter nya och effektivare metoder men att inte lämna den röda tråden som löper genom projektet.

